

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın merkez Bağlar ilçesinde, sosyal medyada paylaşılan görüntülerde silahlı, maskeli ve çelik yelekli bir grubun “Gece 12’den sonra devlet biziz” ifadeleriyle sokaklarda dolaştığı görülmüştür. Görüntülerde bu kişilerin uzun namlulu silahlarla poz verdikleri, mahalle aralarında örgütlü biçimde hareket ettikleri ve tedirginlik yaratan paylaşımlar yaptıkları anlaşılmıştır. Bu durum, kentte son dönemde artan çeteleşme, uyuşturucu kullanımı ve bireysel silahlanma vakalarıyla birlikte ele alındığında, halk açısından ciddi bir güvenlik ve toplumsal huzur sorunu haline gelmiştir. Son aylarda Diyarbakır’da bir araya gelen sivil toplum ve demokratik kurum temsilcileri, kentte özellikle genç nüfusun çeteleşme, uyuşturucu ve yasa dışı bahis ağlarına çekilmesi konusunda uyarılarda bulunmuş; bunun yalnızca bir güvenlik meselesi değil, aynı zamanda bir toplumsal mühendislik girişimi haline geldiğini vurgulamıştır.

Kürt gençliği üzerinde uygulanan bu politikalar, uzun süredir farklı biçimlerde gözlemlenmektedir. Özellikle 2015 sonrası dönemde, çatışmaların yoğunlaştığı, işsizlik ve yoksulluğun derinleştiği süreçte; gençlerin önemli bir kısmı çeteleşme, uyuşturucu, yasa dışı bahis ve kriminal ağlar üzerinden denetim altına alınmaya çalışılmıştır. Bu yapıların bazı bölgelerde toplumsal örgütlenmeyi, dayanışmayı ve direniş kültürünü zayıflatma işlevi gördüğü görülmektedir. Bu çetevari yapılanmalar, kimi zaman Kürtlük vurgusu, dini söylemler veya yardım faaliyetleri üzerinden meşruiyet arayışına girmekte; gençlere ulaşmak için kültürel ve duygusal yakınlık kurmayı hedeflemektedir. Böylelikle gençlerin kimlik, aidiyet ve gelecek arayışı, suç ekonomisiyle iç içe geçmiş ağlar tarafından istismar edilmektedir.

Diyarbakır ve çevresinde uyuşturucu kullanımının ilkökul çağlarına kadar düştüğü, madde temininin kolaylaştığı, yasa dışı bahis ve borçlandırma yoluyla gençlerin bu ağlara bağımlı hale getirildiği raporlarla ortaya konmaktadır. Bu tablo, devletin yalnızca sonuçlarla değil, nedenlerle mücadele etmekte de ciddi bir yetersizlik içinde olduğunu göstermektedir. Sokakların tekinsiz hale gelmesi, kadınların, çocukların ve gençlerin yaşam alanlarını kısıtlamakta; güvensizlik ve umutsuzluk duygusunu derinleştirmektedir. Özellikle Sur, Bağlar ve Yenişehir gibi metruklaştırılan mahallelerde yaşanan çeteleşme, yoksulluğu ve kültürel erozyonu derinleştiren sistematik politikaların bir sonucudur.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde "Gece 12'den sonra devlet biziz" ifadeleriyle silahlı olarak sokağa çıkan kişiler tespit edilmiş midir? Bu kişiler hakkında hangi adli ve idari işlemler başlatılmıştır?
2. Diyarbakır ve çevresinde son iki yılda çeteleşme, bireysel silahlanma, uyuşturucu ve yasa dışı bahis ağlarına ilişkin kaç operasyon düzenlenmiş, kaç kişi gözaltına alınmış, kaç tutuklanmıştır?
3. Bu tür yapıların sosyal medya aracılığıyla örgütlenmesini önlemek üzere yürütülen bir izleme veya denetim çalışması bulunmakta mıdır?
4. Diyarbakır'da ve bölgedeki diğer illerde ilköğretim ve lise çağındaki çocuklar arasında uyuşturucu madde kullanımı ve bağımlılığına ilişkin Bakanlığınızca yürütülmüş bir araştırma mevcut mudur?
5. Kentte bireysel silahlanmanın ve silah temininin önlenmesine yönelik yürütülen çalışmalar nelerdir?
6. Çeteleşme, uyuşturucu veya yasa dışı ağlara katılan gençlerin ailelerine yönelik sosyal destek ve rehabilitasyon programları bulunmakta mıdır?
7. Diyarbakır ve çevresinde yoksulluk ve dışlanma nedeniyle risk altında bulunan çocuk ve gençlerin korunmasına yönelik özel bir strateji geliştirilmiş midir?
8. Kentte gençlerin suç ağlarından uzak tutulması, üretim ve dayanışma temelli sosyal alanlara yönlendirilmesi amacıyla yerel yönetimlerle veya sivil toplumla ortak yürütülen bir çalışma mevcut mudur?